

OHJE

4.10.2021

VN/22971/2021
VN/22971/2021-MMM-1

Hakuohje kalatalouden paikalliseksi toimintaryhmäksi hakeville

Tausta

Kalatalouden paikallisesta kehittämisestä säädetään Euroopan neuvoston ja parlamentin asetuksissa ([EU](#) [2021/1060 Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä](#), jäljempänä *yleisasetus*, sekä ([EU](#) [2021/1139 Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta ja asetuksen \(EU\) 2017/1004 muuttamisesta](#), jäljempänä *EMKVR-asetus*).

Yleisasetuksen 31 artiklan 2 kohdan mukaan yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen on keskityttävä aluetasoa pienempiin yksiköihin. Sitä toteutetaan paikallisten toimintaryhmien kautta ja yhteisölähtöisten paikallisten kehittämisstrategioiden mukaisesti. Paikallisen toimintaryhmän tulee muodostua paikallisista yksityisen ja julkisen tahon edustajista, eikä yksikään yksittäinen eturyhmä saa hallita päätöksentekoa. Lisäksi paikallisen kehittämisen tulee tukea verkostoitumista, saavutettavuutta, innovatiivisuutta paikallisissa oloissa ja tarvittaessa yhteistyötä muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

Paikalliset toimintaryhmät suunnittelevat ja toteuttavat yhteisölähtöistä paikallista kehittämisstrategiaa. Paikallisen toimintaryhmän tehtävänä on yleisasetuksen 33 artiklan mukaan paikallisten toimijoiden valmiuksien kehittäminen, syrjimättömän ja avoimen valintamenettelyn ja -perusteiden laatiminen, hakumenettelyjen valmistelu ja julkaisu, toimien valinta ja esittäminen lopullisen hyväksynnän tekeväälle taholle, strategian tavoitteiden seuranta ja strategian täytäntöönpanon arviointi.

Hallintoviranomaisten on yleisasetuksen 33 artiklan 2 kohdan mukaan varmistettava, että paikalliset toimintaryhmät ovat osallistavia ja että ne joko valitsevat ryhmästä yhden kumppanin, joka toimii vetäjänä hallinnollisissa ja taloudellisissa asioissa, tai kuuluvat oikeudellisesti järjestettyyn yhteiseen rakenteeseen. Lisäksi hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoksi (HE 114/2021 vp) on esitetty, että kalatalouden paikallisen toimintaryhmän tai sitä hallinnoivan tahon tulee olla rekisteröity yhdistys.

Hallintoviranomainen määrittelee paikallisten kehittämisstrategioiden valintaperusteet, perustaa komitean toteuttamaan valinnan ja hyväksyy komitean valitsemat strategiat. Kalatalouden paikallisten kehittämisstrategioiden osalta kyseiset valintaperusteet muodostuvat ohjelmakauden 2021–2027 lainsäädännöstä johdettavista vähimmäisvaatimuksista ja paikallisten strategioiden pakollisista elementeistä sekä kansallisesti määritellyistä paikallisen strategian laadullisista arviointikriteereistä. Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut yhteisen valintakomitean maaseudun Leader-ryhmien sekä kalatalouden paikallisten toimintaryhmien strategioiden arvioimiseksi ja valitsemiseksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

kirjaamo@mmm.fi

EMKVR-asetuksen mukaan yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä toteutetaan rahaston kolmannen toimintalinjan alla. Kolmas toimintalinja tähtää kestäväen sinisen talouden mahdollistamiseen rannikko-, saari- ja sisämaa-alueilla sekä kalastus- ja vesiviljely-yhteisöjen kehittämiseen.

Hakumenettely

Vapaamuotoinen allekirjoitettu hakemus liitteineen tulee toimittaa maa- ja metsätalousministeriön kirjaamoon (kirjaamo@mmm.fi) 2.11.2021 klo 16.15 mennessä.

Hakemuksen liitteinä tulee toimittaa:

- luonnos paikalliseksi strategiaksi,
- kuntien tai maakuntien rahoitusta koskevat sitoumukset,
- rekisteröidyn yhdistyksen päätös hakea kalatalouden paikalliseksi toimintaryhmäksi.

Leader-valintakomitea käsittelee hakemuksia marraskuussa (alustavasti viikolla 46) ja antaa niistä palautteen hakijoille. Hakijoilla on muutama viikko aikaa täydentää hakemuksia, minkä jälkeen valintakomitea tekee esityksen rahoitettavista strategioista. Hakemusten täydentämisestä ohjeistetaan erikseen palautteen antamisen yhteydessä. Maa- ja metsätalousministeriö hyväksyy rahoitettavat strategiat ja vahvistaa strategioiden rahoituskehyksen arviolta joulukuun lopussa tai tammikuun alussa. Strategiat voidaan hyväksyä, kun rahastoa koskeva kansallinen lainsäädäntö on voimassa sekä Suomen ohjelma 2021–2027 on lähetetty komissiolle.

Yhteisölähtöinen paikallinen kehittämisstrategia

Yleisasetuksen 34 artiklan mukaan yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen tukeminen voi kattaa valmiuksien kehittämistä ja paikallisen strategian valmistelua, paikallisen strategian toimien toteuttamista mukaan lukien yhteistyötoimenpiteet, paikallisen strategian hallinnointia, seuranta ja arviointia mukaan lukien sidosryhmien välisen yhteydenpidon helpottamista.

EMKVR-asetuksen 30 artiklan mukaisesti yhteisölähtöisillä paikallisilla kehittämisstrategioilla on varmistettava, että kalastus- tai vesiviljelyalueiden yhteisöt hyödyntävät paremmin kestäväen sinisen talouden mahdollisuuksia ja hyötyvät niistä paremmin hyödyntämällä ja vahvistamalla ympäristöllisiä, kulttuurisia, sosiaalisia ja henkilövoimavaroja. Yhteisölähtöiset paikalliset kehittämisstrategiat voivat asetuksen mukaan vaihdella kalastukseen tai vesiviljelyyn keskittyvistä strategioista laajempiin, paikallisyhteisöjen monipuolistamiseen suunnattuihin strategioihin. Suomen EMKVR-ohjelman mukaan Suomen paikallisten kehittämisstrategioiden tulee keskittyä kalatalouden ja sen ympäristöasioiden kehittämiseen.

Paikallinen kehittämisstrategia laaditaan ohjelmakaudelle 2021–2027. Strategiassa olisi kuitenkin hyvä huomioida, että seuraavan rahoituskauden käynnistyminen voi viivästyä ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi on syytä varautua strategian toteuttamiseen vuoden 2028 loppuun saakka. Rahoitettujen hankkeiden toteutus voi jatkua vielä vuoteen 2029 asti.

Strategian tulee olla tiivis ja selkeä. Ohjeellinen sivumäärä strategioille on noin 15 sivua sekä mahdolliset liitteet. Strategiassa tai sen liitteissä esitetään ryhmän valmiudet osallistua kansallisen verkoston toimintaan.

Linkki FARNETin strategioiden laatimista koskevaan oppaaseen:

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet2/sites/farnet/files/publication/en_farnetguide_20-fin.pdf

Paikallisessa kehittämisstrategiassa tulee olla seuraavat elementit:

- maantieteellinen alue ja väestömäärä,
- kalatalouden yritystoiminnan merkitys ja sen alueellinen sijoittuminen,
- paikallisyhteisöä osallistava valmisteluprosessi,
- analyysi alueen kehittämistarpeista ja mahdollisuuksista,
- tavoitteet, ml. mitattavat tulostavoitteet, ja suunnitellut toimet,

- hallinnon, seurannan ja arvioinnin järjestäminen ja paikallisen toimintaryhmän valmiudet strategian toteuttamiseen,
- rahoitussuunnitelma.

Kuvatessa hallinnon järjestämisestä ja paikallisten toimintaryhmien valmiuksia strategian toteuttamiseen tulee tuoda esille, että toimintaryhmä muodostuu paikallisista yksityisen ja julkisen etujen edustajista.

Strategiaa ei voida hyväksyä, jos jokin yllä mainituista elementeistä puuttuu.

Rahoitussuunnitelma

Strategian laadinnassa alustavana julkisena rahoituskehiksenä voi käyttää enintään miljoonaa euroa per ryhmä sisältäen 25 % toimintarahaa. Rahoituksen suuruus määrittyy myöhemmin, kun rahasto-ohjelma on käsitelty valtioneuvostossa.

Paikallisen strategian hallinnointiin, seurantaan, arviointiin ja aktivointiin saa käyttää yleisasetuksen mukaan enintään 25 % strategian julkisesta kokonaisrahoituksesta. Kyseinen toimintaraha maksetaan kiinteämääräisenä rahoituksena strategian puitteissa toteutuneiden hankkeiden perusteella. Kiinteämääräisen rahoituksen prosenttimäärää ei ole vielä vahvistettu. Rahoitussuunnitelmassa on huomioitava, että alustavan rahoituskehiksen mukaan strategian täytäntöönpanoon on käytettävissä noin 750 000 euroa, jonka lisäksi toimintaa voidaan rahoittaa enintään 250 000 eurolla.

Rahoitussuunnitelmassa tulee siis kuvata, mihin kohdennetaan strategian täytäntöönpanoon käytettävissä oleva rahoitus (alustavasti 750 000 euroa). Lisäksi omalle riville kirjataan toimintaraha (250 000 euroa). Näistä muodostuu strategian julkinen kokonaisrahoitus.

Kuntien tai maakuntien tulee sitoutua paikallisen toimintaryhmän rahoittamiseen 10 %:n osuudella. Osuus lasketaan strategian julkisesta kokonaisrahoituksesta eli täytäntöönpanoon ja toimintaan saadun rahoituksen yhteissummasta. Strategiassa tulee tuoda esille myös kunnilta tai maakunnilta saatu rahoitus.

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston teknisestä tuesta suunnitellaan käytettävän rahoitusta kalatalouden kansallisen verkoston toimintaan, johon paikallisten toimintaryhmien aktivaattorit voivat osallistua. Rahoitussuunnitelmassa voi ottaa huomioon, että aktivaattoreiden osallistumista kansallisen verkoston toimintaan voidaan rahoittaa teknisestä tuesta enintään noin 15 000 eurolla vuodessa.

Paikallisen kehittämisstrategian laadulliset arviointikriteerit

Näiden arviointikriteerien perusteella arvioidaan paikallisten kehittämisstrategioiden laatua. Arvioinnin perusteella strategiat pisteytetään ja hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen. Arviointikriteerejä ei ole painotettu keskenään.

Paikallisen kehittämisstrategian arviointikriteerit ovat:

- Strategia vastaa paikallisiin tarpeisiin ja hyödyntää paikallisia vahvuuksia
- Strategia on selkeä ja looginen
- Strategia edistää verkostoitumista ja yhteistyötä muiden alueellisten toimijoiden kanssa
- Strategia on innovatiivinen
- Strategia tukee kotimaisen kalan edistämishjelman ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen toimintaohjelman 2021-2027 tavoitteita
- Strategia saa aikaan vipuvaikutusta muista rahoituslähteistä
- Strategian arvioitu vaikuttavuus
- Viestintäsuunnitelma

- Alueen kuntien tai maakuntien taloudellinen sitoutuminen toimintaan
- Kestävän kehityksen ja ilmasto- ja ympäristöasioiden huomioiminen

Lisätietoja:

Neuvotteleva virkamies Timo Halonen +358 295 162 411, timo.halonen@gov.fi

Erityisasiantuntija Heta Ratasvuori +358 295 162 016, heta.ratasvuori@gov.fi

Asiantuntija Saana Tarhanen +358 295 162 036, saana.tarhanen@gov.fi